

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 95/05-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Jany Maxinčákovej, bytom H., zastúpenej advokátom JUDr. Ľ. B., H., ktorou namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 48/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jany Maxinčákovej o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2005 doručená sťažnosť Jany Maxinčákovej (ďalej len sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 48/03.

Z obsahu sťažovateľkinej sťažnosti vyplýva, že bola odsúdená rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 48/03 z 28. novembra 2003 na trest odňatia slobody v trvaní troch rokov nepodmienečne so zaradením do I. nápravno-výchovnej skupiny. Označeným rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. decembra 2003, bola sťažovateľka zároveň zaviazaná nahradiť poškodenému škodu vo výške 1 633 700 Sk.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že k jej odsúdeniu došlo bez toho, aby o tom mala vedomosť, pričom v inkriminovanom čase sa nachádzala mimo územia Slovenskej republiky. Do zahraničia vycestovala z existenčných dôvodov za prácou v októbri 2000, a to po nezhodách s bývalým manželom a po opustení spoločnej domácnosti. Má informácie o tom, že trestné stíhanie proti nej bolo začaté 25. júla 2001, t. j. v čase, keď už bola mimo územia Slovenskej republiky. O tom, že došlo k jej odsúdeniu, sa dozvedela náhodou počas telefonického rozhovoru so známymi.

Sťažovateľka tvrdí, že *«Podľa mojich vedomostí ani skutky uvedené v citovanom rozsudku sa nezakladajú na pravde tak ako sú tam uvedené, ani v takom rozsahu, pretože od p. K. som nikdy neprevzala sumu 934 000,- Sk. Mám zato však, že tieto skutkové záležitosti by mali byť predmetom dokazovania zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Pokiaľ ide o mňa, podala som túto ústavnú sťažnosť z toho dôvodu, že v priebehu celého konania vedeného proti mne až do jeho „právoplatného“ skončenia došlo k hrubému porušeniu Trestného poriadku, a to v časti, ktorá určuje postup v konaní proti ušlému (§ 302 až § 306) a taktiež aj k hrubému porušeniu mojich ústavných práv v zmysle Ústavy SR a práv podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (...))»*

V okolnostiach prípadu neboli podľa sťažovateľky splnené podmienky na to, aby proti nej bolo vedené trestné konanie ako proti ušlému. Poukazuje na to, že sa nevyhýbala trestnému konaniu pobytom v cudzine ani sa neskrývala a *„Samotný pobyt v cudzine, pokiaľ jeho motívom nie je vyhýbanie sa trestnému konaniu, nie je a nemôže byť dôvodom*

na konanie proti ušlému. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ja som odcestovala mimo územie SR viac než rok predtým, než bolo začaté trestné stíhanie...“.

Ďalej upriamuje pozornosť na ustanovenie § 305 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“), podľa ktorého konanie pred súdom sa vykonáva podľa ustanovení tohto oddielu na návrh prokurátora, ktorý môže tento návrh podať už v obžalobe. V obžalobe č. k. Pv 704/01-46 z 8. júla 2003 je síce tento návrh uvedený, ale zo zápisnice z hlavného pojednávania z 26. septembra 2003 nevyplýva žiadna reakcia na neho. Z tejto zápisnice taktiež nevyplýva, že by bol súd skúmal tento návrh a jeho dôvodnosť v súlade s ustanovením § 185 a nasl. Tr. por., alebo že by vyhlásil toto konanie za konanie proti ušlému a potom konal v zmysle ustanovení § 302 až 306 Tr. por.

Okresnému súdu sťažovateľka vytýka aj ďalšie pochybenia pri postupe v jej trestnej veci, a to „... vo všetkých ustanoveniach druhého oddielu devätnástej hlavy Trestného poriadku (konanie proti ušlému)“.

Z uvedeného sťažovateľka vyvodzuje záver, že takýmto postupom okresného súdu došlo aj k porušeniu jej základných práv podľa čl. 17 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) a c) dohovoru.

Vzhľadom na to sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Humennom v konaní proti Jane Maxinčákovej ako ušlej, pod sp. zn. 3 T 48/03 a rozsudkom 3 T 48/03-111 z 26. 9. 2003, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. 12. 2003 porušil moje práva podľa čl. 17 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b), c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Okresného súdu v Humennom 3 T 48/03-111 z 26. 9. 2003 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu, aby v nej znovu konal pri rešpektovaní všetkých citovaných ustanovení Trestného poriadku, Ústavy SR i Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. *Jane Maxinčákovej priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 300 000 Sk (slovom tristotisíc korún), ktoré je Okresný súd v Humennom povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia Jany Maxinčákovej advokátovi JUDr. L. B., vo výške, ktorá bude určená v písomnom vyhotovení nálezu. (Definitívnu sumu zatiaľ neurčujem, lebo ešte nie je zrejmé, koľko úkonov právnej pomoci celkovo bude potrebné vykonať).*

6. *Okresný súd v Humennom je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia Jany Maxinčákovej vo výške, ktorá bude určená v písomnom vyhotovení nálezu na účet kancelárie Ústavného súdu SR do 15-tich dní od právoplatnosti tohto nálezu.*“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, IV. ÚS 37/04).

K porušeniu sťažovateľkiných práv v predmetnej veci malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 48/03. Rozsudok sp. zn. 3 T 48/03 z 26. septembra 2003, ktorým bolo konanie v uvedenej trestnej veci sťažovateľky skončené, nadobudol právoplatnosť 30. decembra 2003.

Zo splnomocnenia na zastupovanie sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom z 15. novembra 2004 (podpísaného sťažovateľkou), ktoré bolo pripojené k jej sťažnosti, vyplýva, že ním sťažovateľka okrem iného splnomocňuje ňou zvoleného advokáta „*Najmä na zastupovanie v trestnom konaní na OS Humenné sp. zn. 3 T 48/03 – na podanie mimoriadneho opravného prostriedku*“.

Z označeného splnomocnenia bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že sťažovateľka mala vedomosť o všetkých skutočnostiach týkajúcich sa napadnutého postupu okresného súdu, ako aj o existencii právoplatného rozsudku, ktoré vo svojej sťažnosti pred ústavným súdom namieta, najneskôr 15. novembra 2004.

Sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená, ako už bolo uvedené, 9. marca 2005 a odovzdaná na poštovú prepravu deň predtým, teda už po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom pre tento druh konania pred ústavným súdom.

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti (napr. IV. ÚS 237/03), s prihliadnutím na deň, keď sa najneskôr sťažovateľka dozvedela o porušení jej práv (15. november 2004) a deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu, t. j. 9. marec 2005, je možné konštatovať, že lehota stanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom sťažovateľke bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, než podala túto sťažnosť.

Ústavný súd preto sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšou časťou návrhu na rozhodnutie, ktorou sa sťažovateľka domáhala zrušenia napadnutého rozsudku okresného súdu a priznania primeraného finančného zadosťučinenia, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2005